

Zmiešané poľnohospodárstvo v povodí Aveyronu

V povodí rieky Aveyron vo Francúzsku sa nízko položená úrodná krajina zvyčajne využíva na pestovanie monokultúr a menej úrodné oblasti vo vyšších polohách pre chov hospodárskych zvierat. Poľnohospodári v povodí rieky Aveyron sa snažia spojiť s chovateľmi hospodárskych zvierat s cieľom rozvíjať vzájomné výhody s pomocou a podporou miestnych družstiev. Nedávno riešený výskumný projekt viedol k vytvoreniu scenára, v ktorom by pestovatelia plodín zaviedli do rotácie plodín lucernu ako možnú odpoveď na stále častejšie sa vyskytujúce

letné suchá. Takáto diverzifikácia by nielen znížila potrebu vody a hnojiva, ale aj otvorila príležitosti na spoluprácu s chovateľmi hospodárskych zvierat. Lucerna predstavuje alternatívu a miestny zdroj bielkovín pre chovateľov dobytká. Nadbytok hnoja z chovov hospodárskych zvierat je používaný po kompostovaní ako hnojivo na plodiny, dochádza k zníženiu nákladov na dopravu.

Krok smerom k zmiešanému poľnohospodárstvu

Globalizácia trhov a poľnohospodárskych politík, ktorá podporuje výrobu, posilňuje špecializáciu poľnohospodárskych podnikov a regiónov s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť a produktivitu. V mnohých prípadoch to znížilo flexibilitu pokiaľ ide o zmeny na trhu z dôvodu vysokej závislosti od vonkajších vstupov. Špecializácia má tiež negatívny vplyv na životné prostredie, znižuje biodiverzitu, spôsobuje znečistenie vody v dôsledku nadbytku hnoja a

minerálnych hnojív a spôsobuje degradáciu pôd v dôsledku monokultúr. To tiež znamená, že tento typ poľnohospodárstva je menej odolný voči zmenám klímy.

„Rozvíjanie spolupráce medzi rastlinnou a živočíšnou výrobou by mohlo byť riešením na dosiahnutie určitej úrovne sebestačnosti na regionálnej úrovni,“ hovorí Marc Moraine z ISARA-Lyon, ktorý sa podieľa na tejto iniciatíve.

Vývojom zmiešaných systémov plodín a hospodárskych zvierat na regionálnej úrovni je možné hnoj recyklovať na hnojenie plodín a plodiny sa môžu diverzifikovať tak, aby produkovali krmivo pre zvieratá. Táto spolupráca umožňuje efektívnejšie využitie miestnych zdrojov a znižuje závislosť od vonkajších vstupov, vďaka čomu sú podniky ziskovejšie a udržateľnejšie. Recyklácia hnoja znižuje znečistenie a pomáha obnoviť úrodnosť pôdy. Diverzifikovaná produkcia tiež umožňuje väčšiu flexibilitu pri prispôbovaní sa nedostatku vody, agronomickému potenciálu pôdy a vytváraniu odolnosti voči klimatickým odchýlkam. Rôzne plodiny a druhy živočíšnej výroby reagujú rôzne na zmeny podnebia. Keď farma produkuje rôzne plodiny a živočíšne produkty, pokles v trhových cenách jedného produktu môžu byť kompenzovaný vyššími cenami jedného z ostatných poľnohospodárskych výrobkov a nižšie výnosy jednej plodiny môžu byť kompenzované vyššími výnosmi inej plodiny alebo živočíšneho produktu, takto diverzifikácia pomáha rozložiť riziká.

Napriek výhodám zmiešaného poľnohospodárstva sa integráciou rastlinnej a živočíšnej výroby na úrovni podniku zvyšuje zložitosť riadenia a potreby práce, ktoré môžu viesť k nižšej ziskovosti farmy. Na druhej strane si regionálna integrácia môže zachovať výhody špecializovaného poľnohospodárstva a zároveň profitovať z výmeny hnojív a krmiva medzi farmami.

Organizácia je základ!

Po uskutočnení workshopov a individuálnych rozhovoroch vedených počas výskumného projektu za účelom povzbudenia poľnohospodárov, aby spolupracovali a rozhodli o najlepších systémoch riadenia zavádzania nových plodín, miestne zainteresované strany teraz uvažujú o vykonávaní tohto scenára.

Na základe existujúcej spolupráce boli vykonané určité práce s miestnymi družstvami, aby mohli scenár realizovať. Vyžadovalo by to dehydratáciu lucerny alebo aspoň jej solárne

sušenie v adekvátnych zariadeniach s cieľom zníženia dopravných nákladov až na chovateľské farmy. Ide o úplne nový dodávateľský reťazec, ktorý je potrebné rozvinúť v oblasti povodia Aveyronu. Družstvá by investovali do spracovateľských štruktúr, ale aj vybavenia na zber lucerny a vývoj programov odbornej prípravy miestnych poľnohospodárov zameraných na pestovanie lucerny.

Projekt:

https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/field_core_attachments/nw_aveyron_mixed_farming_09042017_en.pdf

Informácie o projekte a kontakt:

Marc Moraine, ISARA-Lyon, mmoraine@isara.fr

Neprešlo jazykovou úpravou.

Preložila Ing. Anna Košíková, PhD.